

Auteur(s): Frans Ottenhof, Heleen Schoots en Albert Cox
Titel: 7 principes voor een rijke leeromgeving
Uitgeverij: KPC-Groep
Plaats: 's Hertogenbosch
Jaar: 2006
Pagina's: 28
ISBN-13: -

VRAAG: Hoe kan je in het voortgezet onderwijs rekening houden met de specifieke noden van leerlingen met leer- en gedragsproblemen zoals ADHD, dyslexie, PDD-NOS en andere?
ANTWOORD: Concentreer je niet langer op de verschillen tussen al deze leerlingen, maar richt je op die kenmerken die ze gemeen hebben.

De bovenstaande vraag met het bijbehorende antwoord zijn het centrale thema van het boekje dat uitgegeven wordt door de Nederlandse KPC-groep. Door je te richten op de gemeenschappelijke kenmerken van deze leerlingen kan je een rijke leeromgeving uitbouwen. Hierdoor hebben ze minder extra begeleiding buiten de klas nodig en moeten er minder uitzonderingen gemaakt worden. Om deze rijke leeromgeving te scheppen kan je je baseren op de 7 principes die in het boekje worden uitgelegd. Deze principes moeten helpen om het leren te mediëren via de motivatie en de concentratie. Het komt hier op neer:

- Om te leren moet je in de juiste stemming zijn. help de leerling dan ook om in die juiste stemming te komen.
- Iedereen heeft een persoonlijke leerstijl. Structureer jouw onderricht zodanig dat elke leerstijl aangesproken wordt.
- Leren gebeurt in een sociale context. Stimuleer iedereen tot een individuele denktijd en laat de leerlingen daarna hun ideeën met elkaar delen.
- Houd rekening met de verschillende talenten van de leerlingen en spreek hen daarop aan.
- Breng structuur aan in de leerstof en zorg ervoor dat de leerlingen de samenhang tussen de verschillende losse feiten zien.
- Zorg voor voldoende tijd om de leerstof te onthouden, te begrijpen en toe te passen.
- Geef de leerlingen voldoende uitdaging, maar vermijd dat de stress te hoog wordt.

Deze principes zijn afgeleid uit verschillende theorieën uit de leer- en gedragspsychologie. Aan bod komen zowel de ideeën over de meervoudige intelligentie van Howard Gardner als uit de neurofysiologie en de cognitieve neurologie.

Dit boekje is een aanrader omdat het leren vanuit verschillende perspectieven behandelt. Alle principes hebben een wetenschappelijke achtergrond, maar de nadruk ligt vooral op de praktische toepasbaarheid. Zo wordt voortdurend de link gelegd naar de gekende leer- en gedragsstoornissen en wordt de theorie onmiddellijk omgezet in concrete tips die zonder omweg in de klaspraktijk kunnen worden toegepast.

De achterliggende boodschap van het boekje is zeer positief: door een rijke leeromgeving te creëren gaat de leerkracht uit van een positieve visie op het kunnen van de leerling met leer- of gedragsproblemen. De negatieve effecten van het probleem van de leerling staan niet langer centraal. De leerkracht mediaert het leren in een veilige omgeving en vertrekt vanuit positieve aanknopingspunten.

Een bijkomend pluspunt is de vlotte schrijfstijl van het boekje en de toegankelijke manier waarop de gebruikte wetenschappelijke achtergronden worden overgebracht.

[2007-09-20]